

1633 2den Deb. af Lovf. sigtende til at fremme Lejns o. s. v. Overg. t. fri Bordeieendom. 1634

Auction og derpaa at være tilbagekjøbt af Godseieren, ikke kunde betragtes som gaagende ind under hans samlede Gods, selv om han maatte besidde flere Bøndergaarde, men maatte betragtes som en ham tilhørende Selveiergaard. At nogen Tvivl i saa Henseende skulde kunne opstaae, kan jeg iøvrigt ikke troe. Det nærværende Forslag under Nr. 20 gaaer jo imidlertid ud paa noget meget Mere. Det gaaer ud paa for de her omhandlede Eiendommers Bedkommende at indføre en Forandring i den hele Regel, som er givet ved Loven af 19de Februar 1861 § 1, idet det giver en Tilladelse til Bortforpagtning paa 20 Aar, som den nævnte Paragraph i Loven af 1861 ikke kjender.

Endnu skal jeg kun gjøre en lille Bemærkning med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 24. Det er ganske rigtigt, hvad den høitærede Minister før sagde, at det i Lovforslagets Motiver er stillet i Udfigt, at den paagjældende i § 21 omhandlede $\frac{1}{4}$ skal anvendes til Bondealmuens Tarv. Men jeg mener dog, at der er en grundvæsentlig Forskjel inellem, om man bestemmer, at Statskassen skal anvende visse offentlige Midler ganske i Almindelighed i en vis Stands eller en vis Classes Interesse, eller om man træffer Bestemmelser, hvorefter Statskassen skal anvende disse samme offentlige Midler til at etablere visse Individuer for, og det nota bene i bedre Stillinger, saaledes som der her er Tale om. Det er netop i Betragtning af denne Forskjel, at jeg troer, at man noie bør overveie, hvad Forslaget under Nr. 24 vil føre med sig, og om man ikke ved samme vil komme ind paa en høist betænkelig Veie.

Hvad Sagen i dens Almindelighed angaaer, da troer jeg ikke, at jeg bør forlænge Discussionen om samme. Jeg skal kun bemærke, at naar den høitærede Minister vedblev at tale om, at man forholdt sig negativt til Sagen, og at man ikke vilde indlade sig paa de nødvendige Overveielser med Hensyn til de her omhandlede Forholds Ordning, saa

antager jeg, at den høitærede Minister derved freindeles gif ud fra den Tanke, at der endnu mangler Noget i Opfyldelsen af Grundlovens § 93. Vi, som ere af en modsat Mening i saa Henseende, kunne imidlertid naturligviis ikke gaae ind paa, at den anførte Betragtning er rigtig. Noget heelt Andet vilde det jo derimod være, hvis den høitærede Minister ved sin Ytring om de Forhold, som maatte ordnes, sigtede til Fæsteforholdene i Almindelighed. Er dette ikke saa, saa seer jeg ikke, at der efter Fleertallets Opfattelse er noget som helst Forhold, der trænger til en Ordning. Sigtede den ærede Minister derimod til Fæsteforholdene og til Spørgsmaalet om, hvoreledes de skulde ordnes, ja, da vil det jo komme an paa, hvad man anseer for hensigtsmæssigt og hvad ikke, og om man troer at burde gaae ind paa det System, som foreslaaes eller ej, hvoreledes man i det Hele vil stille sig.

Madvig: Jeg vil ikke forlænge Forhandlingen, men jeg skal blot bestemttere end den høitærede Minister før gjorde, udtale, at for mit og ogsaa for andre Medlemmers Bedkommende, med hvilke jeg har talt herom, er Afstemningen over § 21 en aldeles foreløbig Afstemning. Naar vi stemme for Paragraphen, da er det ikke, fordi vi billige den, som den nu staaer, men det er, fordi vi ønske, at den foreslaaede Lov ogsaa maa komme til at omfatte Fæstegodset, og fordi vi i saa Henseende ogsaa ville opretholde § 1 uforandret. Jeg skal hertil endnu kun føie, at det forekommer mig, at der for de Herrer, der troe, at Alt med Hensyn til Fæstegodset er tilstrækkelig ordnet ved Loven af 21de Juni 1854, og som derhos ville opretholde Lovforslagets §§ 2—9, i det Ringeste er Opfordring til at undersøge, om de dog ikke kunne, med Udadelse af Bestemmelsen om Substitution af den Fideicommisscapital, bringe Loven af 1854 i en saadan Forbindelse med nærværende Lovforslags §§ 2—9, at dette forsaavidt kommer til